

Etiketa pro každou příležitost

Etiketa a osobnosti etikety

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

doc. Ing. Pavlína Pellešová, Ph.D.

Katedra cestovního ruchu a
volnočasových aktivit

Etiketa – etiketa - etika

- ❑ Slovo **etiketa** - nějaké označení nebo štítek, kousek papíru, popřípadě viněta, která označuje a vypovídá o konspektu dané věci.
 - ❑ **Etiketa** - soubor pravidel a konvencí, které se týkají společenského chování, komunikace a mezilidských vztahů.
 - ❑ **Etika** - humanitní věda, která se zabývá morálními jevy v nejširším smyslu.
 - ❑ Etiketu Američané občas zaměňují s tzv. „**good manners**“ - vybrané způsoby, dobré chování, kam lze zařadit lidský charakter.
K základním stavebním kamenům americké etikety patří: respekt, ohleduplnost a čestnost, laskavost a úcta.
-

Etiketa

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- v moderním pojetí se objevila již ve starém Egyptě i antickém Římě, a to hlavně na panovnických dvorech,
 - soubor pravidel pro daný den, místo, oblast, existují různé teorie, které vznik etikety blíže specifikují,
 - první pravidlo pro chování dvorské šlechty stanovil zahradník francouzského krále Ludvíka XIV,
 - soubor pravidel a konvencí, které se týkají společenského chování, komunikace a mezilidských vztahů v současném světě a době. Tato etiketa reflektuje změny ve společnosti, technologii, a kulturních hodnotách, které se v průběhu času vyvinuly. Zahrnuje nové aspekty související s digitálním věkem a je spojená s globalizací.
-

Etiketa

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Učí všem morálním hodnotám, zásadám slušného chování, tj.:

- zdravému sebevědomí,
 - chování se k sobě samému,
 - postojům a zásadám,
 - chování vůči druhým,
 - komunikaci a vyjadřování,
 - čelit každodenním situacím a poradit si s nimi,
 - přemýšlet nad slovy, činy, nad jejich následky.
-

Etiketa a její historie

- ✓ Slovo etiketa vzniklo ze starofrancouzského "estiguer" - "přípevnit" nebo "vyvěsit".
 - ✓ Pravidla, dodržovaná u královského dvora a pravděpodobně i v objektech určených pro strážce a vojsko, se vyvěšovala na zeď a stávala se z nich denní pravidla ("l'estiquet" nebo "l'estiquette").
 - ✓ Ve Francii se na stejný okruh pravidel vztahoval výraz "règles du savoir vivre" (pravidla znalostí o tom, jak se chovat) a výraz "savoir vevre et savoir faire" (umět žít a umět konat).
-

Etiketa a její historie

- ✓ Ludvík XIV., zvaný „král Slunce“, byl považován téměř za boha a tomu odpovídala také složitost ceremoniálu na jeho dvoře.
 - ✓ Propracovaná pravidla definovala například i uléhání do lože a vstávání. Vstávání mělo obdobně složitý a ceremoniální průběh.
 - ✓ Ludvík XIV. vděčili i za pravidla zasedacího pořádku nebo za uvedené kravaty nebo oděvní prvky pánského šatníku.
 - ✓ ...
-

Etiketa

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Učí všem morálním hodnotám, zásadám slušného chování, tj.:

- zdravému sebevědomí,
 - chování se k sobě samému,
 - postojům a zásadám,
 - chování vůči druhým,
 - komunikaci a vyjadřování,
 - čelit každodenním situacím a poradit si s nimi,
 - přemýšlet nad slovy, činy, nad jejich následky.
-

Globalizace etikety

- shrnutí jednotlivých zvyků do jednoho rámce v rámci společenského chování v mezinárodním podobě.
 - aby se lidské mravy vyvíjeli žádoucím směrem, bude zapotřebí se vzdělávat v jednotlivých kulturních odlišnostech a tradicích, nebo alespoň tyto kulturní odlišnosti a hodnoty respektovat.
 - Najděte kulturní odlišnosti Evropanů a Asiatů.
-

Zásady společenského chování

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ **slušnost** - skromnost, ochota, přívětivost, atd.,
 - ✓ **zdvořilost** - spojená se znalostí společenských pravidel,
 - ✓ **takt** - jako schopnost přiměřeně aplikovat obecné zásady a pravidla společenského styku v konkrétní situaci,
-

Zásady taktního chování

- ✓ v každém člověku předpokládáme a hledáme jeho pozitivní stránky, nikoho neposuzujeme ukvapeně,
 - ✓ nesnažíme se získat výhody na úkor jiných,
 - ✓ vůči jiným lidem se chováme s respektem, ať je jejich společenské postavení jakékoliv, respektujeme jejich názory,
 - ✓ snažíme se vcítit do postavení druhého, podívat se na problém jeho očima,
 - ✓ jsme tolerantní k chybám druhých a snažíme se z nich poučit,
 - ✓ snažíme se dostát danému slovu a plnit sliby,
 - ✓ vyhýbáme se konfliktům a hádkám,
 - ✓ řídíme se pravidlem: co nechceš, aby jiní činili tobě, nečiň ty jim.
-

Osobnosti etikety

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Jiří Stanislav Guth-Jarkovský,
 - ✓ **Dobromil Ječný,**
 - ✓ Ladislav Špaček,
 - ✓ **Eliška Hašková Coolidge,**
 - ✓ a další osobnosti.
-

Jiří Guth-Jarkovský

- narozen 23. 1. 1861 v Heřmanově Městci v rodině panského úředníka.
 - Studoval na gymnáziu a poté filozofii, matematiku a fyziku na Filozofické fakultě na univerzitě v Praze.
 - Poté se věnoval pedagogické práci - stal se vychovatelem v šlechtické rodině.
 - V roce 1891 zavedlo ministerstvo školství tělesnou výchovu a zájemci o ni mohli požádat o subvenci na zahraniční studijní pobyt,
 - Stal se zakladatelem novodobé české etikety,
 - byl také první ceremoniář prezidenta T. G. Masaryka.
-

Dobromil Ječný

- 1917-2009,
 - od roku 1950 působil v diplomatických službách,
 - byl vedoucí diplomatického protokolu,
 - publikoval knihy: Breviář moderního člověka, Moderní společenské způsoby, Gastronomický a společenský průvodce světem I. – Evropa, Gastronomický ,Společenské chování v kostce, ...
-

Ladislav Špaček

- 1992-2003 působil na pozici mluvčího prezidenta republiky Václava Havla a také jako ředitel Tiskového odboru Kanceláře prezidenta republiky.
 - navštívil přes padesát zemí světa,
 - spoluautor a protagonista televizního seriálu Etiketa,
 - autor knih Etiketa, Velká kniha etikety a Slon v porcelánu aneb jak se neztratit v labyrintu etikety, ...
 - Publikuje v různých médiích a pořádá přednášky o komunikaci s médii, krizové komunikaci a etiketě ...
-

Osobnosti etikety

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Eliška Hašková Coolidge

- začala kariéru v Bílém domě - zvláštní asistentka pěti amerických prezidentů (John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson, Richard Nixon, Gerald Ford a James Carter).
 - založila a řídila Kancelář prezidentských zpráv - úkolem je zajišťovat styk s veřejností.
 - prostřednictvím agentury Coolidge Consulting Services napomáhá společenským i podnikatelským kontaktům mezi ČR a USA a poskytuje poradenství nejen v otázkách protokolu, etikety, personalistiky a public relations, ale i v oblasti gastronomie a turistiky.
-

Shrnutí

Definovali jsme pojmy :

- ❖ **Etika**
 - ❖ **Etiketa**
 - ❖ **Zásady společenského chování**
 - ❖ **Zásady etického chování**
 - ❖ **Osobnosti české etikety**
-

Výběr literatury

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- KAJZAR, P., 2013. Společenský protokol. Karviná: SU OPF
 - PELLEŠOVÁ, P. a P. KAJZAR, 2018. Společenský a diplomatický protokol. Distanční studijní text. Karviná: SU OPF. ISBN 978-80-7510-300-0.
 - PELLEŠOVÁ, P. 2024. Etiketa pro každou příležitost. Karviná SU OPF.
 - MATHÉ, I. a L. ŠPAČEK, 2005. Etiketa. Praha: BB art. ISBN
 - SMEJKAL, V. a H. S. BACHRACHOVÁ, 2011. Velký lexikon společenského chování. 2. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3650-1.
 - ŠPAČEK, L, 2008. Nová velká kniha etikety. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-1954-5.
-

Děkuji za pozornost

